

B

Dag Norling
John Collets Allé 46
0852 Oslo

B-post

«Hamro Patrika»

Norge-Nepal foreningen
c/o Anuradha Gurung
Vallerenga 11
1337 Sandvika

MEDLEMSKONTINGENT:

Enkeltmedlem kr 125,-
Familie kr 175,-
Organisasjon kr 300,-

Konto: 6094 12 24566

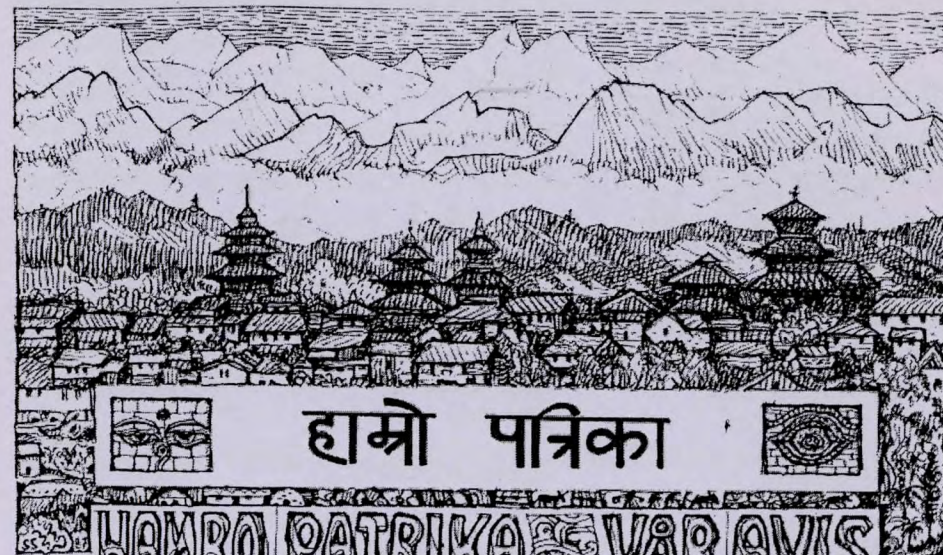
Program for fellesmøtet tirsdag 4. desember 2001

Foredrag v/**Per Kværne**, professor i religionshistorie og tibetologi, Institutt for kulturstudier, Universitetet i Oslo: "Kastesystemet i Nepal – religion og samfunnsstruktur". Foredraget omhandler kastesystemet i historisk perspektiv, med vekt på hvordan hinduismen og buddhismen har forholdt seg til kastesystemet. Kværne har i mange år forsket på buddhisme – med fokus på tibetansk religion, historie, ritualer, sanger og religiøs kunst – og har utgitt en rekke bøker og artikler om emnene. Se omtale av Per Kværne inne i Hamro Patrika. I regi av Norge-Nepal foreningen.

Salg, utlodning, kaffe/te og kaker

Lysbildeforedrag v/**Audhild Gregoriusdotter Rotevatn**, journalist: "Nonne-prosjektet Dolma Ling i Dharamsala". Gregoriusdotter Rotevatn besøkte nonne-prosjektet i 2000. I regi av den norske Tibet-komité.

Norge - Nepal foreningen

HAMRO PATRIKA VARAVIS
ORGAN FOR NORGE-NEPAL-FORENINGEN

Nr. 5, desember 2001

**Velkommen til medlemsmøte
i Norge-Nepal foreningen/fellesmøte
med den norske Tibet-komité,
tirsdag 4. desember 2001 kl. 19:30
i Bygdelagssamskipnadens hus
Nordahl Bruns gate 22, Oslo**

**Foredrag v/Professor Per Kværne
"Kastesystemet i Nepal – religion og samfunnsstruktur"
og journalist Audhild Gregoriusdotter Rotevatn
"Nonne-prosjektet Dolma Ling i Dharamsala"**

Neste medlemsmøte: februar, 2002

NORGE-NEPAL FORENINGENS STYRE

Navn	Adresse	Tlf. privat:
Kirsten I. Greiner (leder)	Landingsveien 102 0767 Oslo	22 14 00 01 41 31 81 47
Kristine Ø. Alsvik (nestleder)	Sørligata 46 A 0577 Oslo	97 72 57 18 22 67 72 98
Anuradha Gurung (kasserer)	Vallerenga 11 1337 Sandvika	91 14 93 47
Synnøve Nes (redaktør)	Bergensveien 4 0963 Oslo	90 52 48 57
Arnstein Thaule	Gladvollveien 23 A 1168 Oslo	22 61 48 99 95 86 59 68
Øystein Berg	Stjerneveien 21 0779 Oslo	41 20 02 42
Thronnd Berge Larsen	Dannevigsveien 12 0463 Oslo	22 71 98 73
Nayan Malla	Maridalsveien 6 0178 Oslo	97 59 89 20
Unni Poulsson	Veslekroken 10 0379 Oslo	22 73 33 97

PERSONER MED VERV UTENFOR STYRET

Roy Friis (revisor)	Peiskrokveien 8 1482 Nittedal	67 07 69 08
Marit Kleppa (valgkomite)	Skøyenveien 97 0375 Oslo	22 52 10 31
Nikolai Arnø (valgkomite)	Fossekalen 32 3034 Drammen	32 81 86 39

Hamro Patrika er Norge-Nepal foreningens medlemsavis som utkommer fem ganger i året. Forespørsler angående avisen og foreningen kan rettes til styremedlemmene.

E-post adressen til Norge-Nepal foreningen
Foreningen har opprettet en e-post adresse: norge_nepal@hotmail.com
Foreningens styre har adgang til kontoen og den vil bli besvart med jevne mellomrom. Vi skal gjøre så godt vi kan med å besvare henvendelser.

Redaksjonskomité for dette nummeret av Hamro Patrika: Kristine Ø. Alsvik, Synnøve Nes og Øystein Berg.

Foreningens nye kalender

Nå er Norge-Nepal foreningens kalender for 2002 ferdig! Formatet er A4 veggkalender med en side for hver måned – hver side med et fargebilde fra Nepal. Kalenderen har både norske og nepalesiske datoer, tall, navn, helligdager, fridager og merkedager. Vi har allerede solgt nesten 30 stk. av opplaget på 100.

Prisen er kr. 100,- eller 5 stk. for kr. 450,-.

Kalenderen selges på foreningens medlemsmøter og i Nepals Generalkonsulat, Haakon VII's gt. 5, 0161 Oslo, tlf. 22 83 55 10. Kalenderen kan også kjøpes ved henvendelse til Kirsten I. Greiner, tlf. 22 14 00 01 (p), 22 85 65 26 (j), k.i.greiner@sai.uio.no eller til andre i styret.

K.I. Greiner

Vil du ha Nepal-relatert informasjon?

Foreningens styre ønsker å kunne sende medlemmene Nepal-relatert informasjon utenom de sakene vi formidler fem ganger årlig via Hamro Patrika. Opplysninger om interessante foredrag, møter, filmer og annet når ikke ut til medlemmene fordi vi ikke får formidlet informasjonen på kort varsel. Derfor vil vi opprette en e-post liste til dette formålet. Vi skal være svært selektive med utsendelser. Kun informasjon direkte relatert til Nepal og Norge-Nepal foreningen vil formidles – ikke reklame, vanlige Nepal-nyheter eller lignende. De som ønsker å få tilsendt slik informasjon, kan sende en e-post til:

norge_nepal@hotmail.com

K.I. Greiner

Per Kværne holder foredrag

Per Kværne står for Norge-Nepal foreningens foredrag på fellesmøtet med den norske Tibet-komitè tirsdag 4. desember 2001. Foredraget har tittelen "Kastesystemet i Nepal – religion og samfunnsstruktur", og omhandler kastesystemet i historisk perspektiv, med vekt på hvordan hinduismen og buddhismen har forholdt seg til kastesystemet.

Per Kværne, f. 1945, har vært professor ved UiO siden 1975, i religionshistorie og tibetologi. Han oppnådde Dr.philos.-graden i 1973 med avhandlingen *An Anthology of Buddhist Tantric Songs. A Study of the Caryagiti* (utgitt Oslo 1977, opptrykk 1986) - en studie av en samling sanger på gammel-bengali med sanskrit-kommentar fra 10.-13. århundre. Sangene er det siste litterære uttrykket til den indiske buddhismen. Senere har Kværne hovedsakelig arbeidet med den tibetanske bön-religionens historie, ritualer og religiøse kunst og publisert mange bøker og artikler (bl.a. *The Bon Religion of Tibet. The Iconography of a Living Tradition*, London 1995, opptrykk 2001). Siden 1992 har han vært generalsekretær i The International Association for Tibetan Studies. *Per Kværne/K.I. Greiner*

Årsmøte

På det første møte på nyåret, blir det kombinert årsmøte og daal-bhat-møte. På årsmøtet skal det velges nytt styre og gjøres eventuelle endringer i vedtektene. Dersom du har endringsforslag til vedtektene, og ønsker å se på dem slik de er i dag, kan du få dem ved å ta kontakt med noen i styret.

Reiselivsmessen 2002

Også det kommende året planlegger Norge-Nepal foreningen å være til stede på reiselivsmessen ("Reiseliv 2002") for å informere besøkende om Nepal og foreningen. Messen arrangeres for 15. gang og har befestet sin posisjon som Norges viktigste møte- og markeds plass for nasjonal og internasjonal reiselivsnæring, samt for nysgjerrige og reiselystne nordboere.

Sted:

Norges Varemesse på Sjølyst
Skøyen, Drammensvn. 154

0212 Oslo

Tlf. under messen: 22 43 94 00

Åpningstider for publikum:

Fredag 11. januar kl. 14-19

Lørdag 12. januar kl. 10-18

Søndag 13. januar kl. 11-18

<http://www.messe.no/Reiseliv/>

- K.I. Greiner

Nepalesisk delegasjon på Norges-besøk

I slutten av september var to nepalesere fra Commission for the Investigation of Abuse of Authority, CIAA (tilsvarer Økokrim) og en fra Office of the Auditor General (tilsvarer Riksrevisjonen) på offisielt besøk i Norge. Formålet var å høste erfaringer fra norske institusjoners, organisasjoners og bedrifters arbeid med korrupsjonsbekjempelse. Den norske ambassaden i Nepal hadde invitert delegasjonen til Norge, mens blant annet Marit Gjeltén, NORAD, sto for programmet. Nepaleserne var både i Oslo-regionen og på Vestlandet. Delegasjonen besto av: Krishna Ballav Sharma Kafle, Hon. Commissioner (CIAA), Krishna Prasad Neupane, Deputy Auditor (Office of the Auditor General), og Dinesh Hari Adhikari, Joint Secretary (CIAA).

NORAD var svært behjelpelig med å la Norge-Nepal foreningen få innpass i delegasjonens program. Styret og andre i foreningen tilbrakte en hel dag på rundtur i Oslo, med besøk til flere av hovedstadens severdigheter, tur til Nesodden og møte med Nepal-interesserte nordmenn. Det ble et særdeles minnerikt bekjentskap med hyggelig prat, diskusjoner og samvær. En ettermiddag ble de besøkende invitert ut på Ås for å få omvisning og å treffe de nepalesiske studentene. Studentene stilte velvillig opp sammen med Norge-Nepalforeningen, og hadde laget deilig Nepal-middag for delegasjonen. Kvelden ble svært vellykket, og spesielt lykke gjorde nok Dinesh Adhikari som fikk litteraturprisen i Nepal i fjor for sine dikt. Han deklamerte dikt etter maten, og da det var tid for å gå ble det en lang runde med autografskriving. Lite ante vi nordmenn om hvilken storhet vi hadde hatt blant oss, men alle tre gjorde et svært godt inntrykk og var vennlige og interesserte i alt som foregikk.

Delegasjonen var meget fornøyd med oppholdet i Norge og sender varme hilsener til alle medlemmene i foreningen.

K.I. Greiner.

Maoistenes forhandlingene med regjeringen

Kilder: BBC på nett 29.10. og 2.11, alle september- og oktobernummer av Nepali Times, Nepalnews 1.11., Jana Aasta 10.10., 12.10., Rising Nepal 29.10., Kathmandu Post 2.11., 3.11 og 4.11. Fritt oversatt og bearbeidet av Thrond Berge Larsen

Opptapping av voldshandlinger

Maoistgeriljaen trappet i oktober opp sine aktiviteter før den forsinkede tredje runden av fredsforhandlingene. Under Dasain ble syv sivile skadet og andre bortført i Jumla-distriktet. Dette skjedde etter demonstrasjoner mot maoistene pga at maoistene nektet folk å gå til et tempel. Maoistene grep også inn i en vielsesseremoni. I Terathatum, som også ligger i nord-øst, ble 13 mennesker som tilhørte en antimaoistkomite bortført. 31.oktober ble fire medlemmer av UML bortført i Jumla, deriblant en tidligere parlamentariker og lederen av Jumla distriktutviklingskomite (DDQ). De ble frigitt dagen etter. 2.november ble et UML-medlem drept i Chapakot-landsbyen i Syangja-distriktet og mange ble såret. UML har i det siste gått hardt ut mot maoistene, og vedtok 3.november bl.a som følge av bortførelsene og drapet på UML-medlemmer å trappe opp motstanden. Iswore Pokhrel som er et av UML's mest prominente ledere uttalte at maoistene er "fascists among the communists".

Dette er de mest alvorlige brudd på våpenhvilen som ble innledet for tre måneder siden i forkant av fredsforhandlingene. Regjeringen har siden da beskyldt maoistene for ikke å ta våpenhvilen alvorlig, og har uttalt at opptappingen av voldshandlinger kan skade fredsforhandlingene. Maoistene har på sin side beskyldt Regjeringen for ikke å ha gjort nok for å skape en positiv atmosfære mellom partene. De to tidligere forhandlingene har ikke ført til resultater, og den tredje runden ventes å starte i begynnelsen av november.

Økende motstand fra lokalbefolkningen

Maoistene har i høst møtt økende motstand fra lokalbefolkningen rundt om i landet. Som eksempel nevnes at i begynnelsen av oktober i landsbyen Jorputi ved Dankuta ble folk rasende etter at de ble bedt om delta i og å skaffe mat til et folkemøte. I en nærliggende landsby banket lokalbefolkningen opp to partimedlemmer under et annet folkemøte. De åpnet deretter døren til kontoret til landsbyutviklingskomiteen (VDC) som maoistene hadde stengt. Maoistene innså at de måtte godta dette, og de leverte senere tilbake papirer som de hadde tatt fra kontoret.

Nyorganisering

Mens Regjeringen setter opp en paramilitær styrke, kjøper helikopter til hæren og gjør seg klar til innsats dersom fredsforhandlingene skulle feile, reorganiserer maoistene sine kamptropper. De har allerede en folkemilits og regulære kampstyrker opp til bataljonsnivå i tråd med sin plan om først å overta landsbyene og deretter byene. Maoistene innser nå at dette kan ta lang tid, og derfor endrer de nå sin strategi. De setter opp nye styrker, såkalte bygerilja til bruk for all slags aktivitet i byene, mens de eksisterende styrkene vil bli brukt på landet. Ifølge Jana Aastas kilder er det fundamentale forskjeller mellom disse organisasjonene i det de urbane styrkene er

dannet for å styrke partiorganisasjonen i byene, mens maoistenes kjernetropper er medlemmer av det som kalles Folkets hær og tar i mot ordre direkte fra den sentrale militærkommisjonen som er ledet av Prachanda.

Maoistene og India

Maoistene har tidligere kunnet kjøpe våpen på basarene i India og har lettvtint kunnet ta seg over grensen. Mens India tidligere har blitt beskyldt for å stå i ledtog mot maoistene har Indias utenriksminister nå gått hardt ut mot maoistene. Det er videre utplassert flere sikkerhetsfolk langs grensen og det er foretatt husransaker i "maoisthus" i Siliguri.

Nye forhandlinger

Landbruksminister Mahesh Acharya uttalte nylig at han trodde at det ville komme resultater ut av den tredje forhandlingsrunden. Han gjorde det klart at Regjeringen i de tidligere forhandlingene hadde gjort det klart at det ikke var aktuell politikk å innføre republikk eller å skrinlegge konstitusjonen. Det er også viktig å få maoistene til å innse at politiske mål ikke kan nås ved hjelp av vold og mord men at målet om mer makt til folket kan oppnås ved å delta i det vanlige politiske livet. Han pekte videre på behovet for å strømlinjeforme administrasjonen og å ansvarliggjøre byråkratiet

Chiranjibi Wagle, arbeids- og planleggingsminister og Regjeringens sjefsforhandler, uttalte 1. november at han allerede hadde hatt to runder uformelle samtaler med maoistene etter den andre runden av formelle forhandlinger som fant sted 13-14. september. Regjeringen friga som avtalt noen maoister fra fengsel 16. oktober, men maoistene har senere kommet med krav om løslatelse av flere fanger. Siden forhandlingene startet 30. august er det til sammen løslatt 300 maoister. Maoistene har på sin side også løslatt noen sivile og politimenn som de har holdt fanget.

Også andre politikere har uttalt seg og det er noe sprik i hvilke forventninger de har til forhandlingene og hvilke krav fra maoistene de er villige til å forhandle om. Wagle uttalte at Regjeringen er villig til diskutere hvert enkelt av maoistenes krav.

“Trust Fund for Peace and Development” fra Norge

*The Kathmandu Post 4. og 21. oktober, 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Synnøve Nes*

Norge skal være med på et fond for å redusere volden i Nepal.

En gruppe europeiske giverland under ledelse av FNs Utviklingsprogram (UNDP), har sammen laget et fond som skal gå til arbeid som har som formål å redusere volden og å fremme freden i Nepal.

Også Sveits og Storbritannia, blant andre, skal være med.

Den norske ambassadøren i Nepal, Ingrid Ofstad, sier til The Kathmandu Post at giverlandene til Nepal også har et ansvar for en fredfull løsning i konfliktene.

Fondet er på 555 000 dollar, som skal brukes på utviklingsprosjekter i regi av noen NGO-er som vil bli plukket ut senere. Blant annet skal noe av pengene brukes til rehabilitering av ungdom som har gått under jorden gjennom Maoistbevegelsen. Fondet ble laget etter terrorhandlingene i USA.

Utvidelse av kabinettet

*Fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik
The Rising Nepal 18. oktober, The Kathmandu Post 18.-21. oktober og Kantipur Online 18-20. oktober 2001*

Nepals statsminister Sher Bahadur Deuba utpekte 28 nye medlemmer til sitt råd av ministre den 18. oktober. Selve utpekningen ble foretatt av Kong Gyanendra, i tråd med den nepalesiske grunnloven av 1990. Det nye kabinettet består nå av 41 medlemmer, hvorav 18 er ministre, 16 er statsråder og 7 er assisterende ministre, av disse er to kvinner. Dette kabinettet er det største noensinne i Kongresspartiets historie som regjeringsparti siden gjenopprettelsen av demokrati i 1990. Kabinettet er nå nesten dobbelt så stort som det forrige var. Da Deuba tok over som statsminister 26. juli i år, hadde kabinettet hans kun 13 medlemmer, siden da har det altså vokst til 41. Statsminister Deuba har valgt å beholde tre av stillingene selv, nemlig Royal Palace Affairs, Foreign Affairs og Defence. Arjun Jung Bahadur Singh har blitt tilsatt som statsråd i utenriksdepartementet.

Analytikere sier at Deubas utpeking av enda flere ministre er et tegn på hans noe svakere posisjon og at han gjør dette i et forsøk på å sikre støtte innen Kongresspartiet. Denne utvidelsen viser også at Deubas regjering er en koalisjon hvor statsministeren er tvunget til å gi posisjoner til viktige personer innen hans parti for å sikre seg deres støtte.

Kongresspartiets generalsekretær, Sushil Koirala, har delvis kritisert Deubas siste utvidelse. "Selv om det er en statsministers privilegie å utvide kabinettet, burde han ha valgt et mindre og mer effektivt kabinett. Størrelsen på denne rådsforsamlingen er for stor", uttaler Koirala. Han la også til at han hadde rådet Deuba til å velge et lite team av ministre. Kongresspartiets president og tidligere statsminister, Girija Prasad Koirala, beskriver Deubas nye kabinett som stort og vanstyrt. Koirala, som snakket til reportere fra sin residens i Biratnagar, sa videre at kabinettet ikke burde bestå av mer enn 20-22 medlemmer, og at han mente man burde introdusere et lovforslag som kunne sørge for at kabinettet ble bedre organisert. Koirala nektet å gi noen videre kommentar av regjeringen, og sa at uansett hvor mange medlemmer kabinettet hadde så ville han ikke bekjempe dette.

Deuba sier at det er den interne situasjonen i Kongresspartiet som har tvunget ham til å utvide kabinettet. "Det var den interne situasjonen i partiet som tvang meg til å forme et stort kabinett. Det var veldig vanskelig å bestemme hvem som skulle være med i regjeringen og hvem som ikke skulle være med", sier Deuba. Han sa videre, som kommentar til Koiralas forslag om en lov for å sikre størrelsen på kabinettet, at man enda må jobbe med å finne en standard for hvem som kan bli ministre. Det er enhver lovgivers rett å kunne bli utnevnt til minister, sier Deuba. Mange lovgivere som hjalp Deuba i hans kampanje for å bli statsminister har forventet seg en stilling innen regjeringen som belønning. Mange av dem har fått en slik belønning, mens noen er blitt utelatt. Deuba har også bedt lovgiverne i partiet om støtte og har sagt at partiet må stå på framover som en forenet styrke, hvis ikke så vil konsekvensene være katastrofale. Selv om partisekretær Sushil Koirala kritiserte størrelsen på kabinettet har han også sagt at partiet vil støtte regjeringen.

Det har vært en vanskelig prosess for statsministeren å gjøre alle sine tilhengere fornøyde og samtidig også prøve å få med noen av dem som ikke er hans nærmeste tilhengere. Resultatet ble altså utformingen av et stort kabinett som førte til at han ble kritisert av personer både innenfor og utenfor hans eget parti.

Paras er ny kronprins av Nepal

The Kathmandu Post 28.oktober, The Nepali Times 2.november, BBC 26. oktober, 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Synnøve Nes

Idet kong Gyanendra utnevner sin eneste, og svært beryktede, sønn Paras til ny kronprins av Nepal, står alle på hodet i forberedelser til Dashain - den aller største festivalen i landet.

I fem måneder ventet kong Gyanendra på å utnevne sin sønn til kronprins. Når han først gjør det, sørger han for at det drukner i festiviteter.

En ny kronprins er vanligvis utnevnt umiddelbart etter at kongen overtar tronen. At kong Gyanendra ventet, eller nølte, i fem måneder, kan tyde på at også han har hatt sine tvil om Paras er særlig egnet til å være tronfølger.

Ikke nok med at kong Gyanendra gjør det alle forsåvidt hadde ventet, men også fryktet, han utnevner sin kriminelle sønn til Nepals tronfølger - han gjør det også på en av årets viktigste dager. Den 26. oktober, mens folk gjorde sine festivalforberedelser valgte kongen å gå på lufta på Radio Nepal tidlig om morgenen, og på fjernsyn senere på dagen, for å fortelle dem at han hadde valgt sin sønn til tronfølger. Det i seg selv overrasket ikke mange, men at han valgte en sånn dag å offentliggjøre nyheten på, det gjorde at den forventede kritikken mot utnevnelsen har vært mye mindre enn ventet, rett og slett fordi alle feiret Dashain! Å tro at det var utilsiktet fra kongens side, er vel å være vel naiv. Tidligere har mange protestert mot at prins Paras skulle bli kronprins, på grunn av hans tidligere oppførsel. Det er påstått at han har kjørt ned og drept minst to personer, en av dem var den populære musikeren Praveen Gurung i august i fjor, det har skapt store protester både i gatene, radaksjonene og langt inn i parlamentet. Mange krevde at han måtte gi fra seg tittelen sin.

Kilder i kretsen nær kronprinsen, hevder at fortiden hans bare er hans ungdomsopprør og et resultat av mangel på fornøyt og ansvarfølelse. Det at han hadde en kongelig tittel kan ha gått litt til hodet på ham, sier de. Både BBC og the Nepali Times skriver riktignok at mange nå hevder Paras har bedret ryktet sitt. Under massakren i slottet skal han ha reddet flere mennesker.

Men, nå som han er kronprins, er han uansett helt nødt til å endre seg. Etter kongemassakreren den 1. juni i år, som altså tok livet av kong Binendra, og hele hans familie, tok Paras far, Gyanendra, over tronen, og det tvang Paras til å bli mer ansvarlig.

Folk på slottet sier Paras var en bortskjemt guttunge før, men at han har modnet veldig de siste månedene. Slottet skal også ha tatt seg spesielt av ham, det kan tyde på at han har gjennomgått en slags kronprinsskole. 10-12 personer på slottet lærer Paras statsvitenskap, og kronprinsen bruker hele dagen på å studere det politiske systemet, han leser aviser og har møter med folk fra forskjellige samfunnsinstitusjoner. I Kathmadu er folk svært forbauset over at dette skjer allerede nå. Den siste

tiden har Paras ofte vært på fjernsyn når han har deltatt i offisielle eller religiøse arrangementer.

Reaksjonene på erklæringen om at Paras nå er Nepals nye kronprins, er blandede, noen mener det kun var en forventet formalitet, mens andre er opprørt fordi de mener utnevnelsen er imot folkets vilje. Men formelt er det ikke noe som skulle tilsi at Paras ikke skal bli kronprins, kong Gyanendra har støtte i grunnloven, den gir ham rett til å utnevne sin eneste sønn til kronprins, sier generalsekretæren for kommunistpartiet, Bam Dev Gautam overaskende.

Mange politikere har ikke kommet med noen reaksjon enda, men Lina Mani Pokhrel fra the United Peoples Front er svært kritisk. Han kaller det hele en konspirasjon og mener kongefamilien bevisst valgte Dashain til å komme med denne nyheten, og at de dermed drar fordel av at folk har helt andre ting å tenke på nå, slik at de ikke har tid til verken å høre på eller å komme med reaksjoner.

- Dessuten, alle de politiske partiene fordømte Paras etter at han drepte musikeren Praveen, alle hevdet han hadde skyld i ulykken og alle krevde etterspill mot ham. Hvordan kan han da bli utnevnt til kronprins, spør Pokhrel, og fortsetter: - Kong Gyanendra har tidligere sagt han vil handle etter folkets vilje. Hvordan kan han da ta en så upopulær avgjørelse? Narahari Acharya fra det ledende partiet Nepali Congress sa at nepalerne har rett til å føle seg trygge på både "karakteren" og oppførselen til en person som skal inneha Nepals trone.

BBCs korrespondent i Nepal, Alastair Lawson, mener utnevningen av Paras vil gi monarkiet et snev av kontinuitet etter et av de verste årene noensinne for Nepal. Andre derimot, hevder dette er begynnelsen på slutten for det nepalske kongedømme, at Paras, med sine uortodkse meritter, aldri vil oppleve å bli konge, fordi innen den tid er ikke Nepal lenger et kongedømme.

Hva vil egentlig India?

Nepali Times, 25. oktober
Oversatt av Øystein Berg

Nepal og India har i disse tider diskusjoner angående fornyelse av handelsavtalen mellom India og Nepal. Den forrige avtalen utløper 5. desember. Foreløpig har forhandlingene vært preget av vanskeligheter og Nepals forhandlere anklages både av India og krefter i hjemlandet for å ikke ha gjort hjemmelekse si og undersøkt godt nok hvilke ønsker India har for avtalen. Det sies at Nepal bør være åpen for at India får gjennomslag om sine reguleringer av opphavsmarking og importavgift, hvis man vil at avtalen skal undertegnes. India vil at Nepal skal gå med på å legge på en 30 % avgift på det andre lands varer og at opphavsland merkes. Utenom dette ønsker visstnok India fri flyt av varer og tjenester mellom landene. Regnestykket er ikke så enkelt som det høres ut som, og det ser ut til at forhandlerne ikke nødvendigvis får den informasjonen som er nødvendig for å vite hva en slik avtale ville gå ut på.

Problemet er at dette er en avtale som sannsynligvis favoriserer India, og øker prisen på Nepals viktigste eksportvarer som for eksempel vegetabilsk olje og ødelegger Nepals konkurranseevne i India. Et bedre alternativ for Nepal vil sannsynligvis være å videreføre avtalen som eksisterer, så fremt India går med på dette. India vil kanskje også vinne på dette da en avtale som utnytter et fattig naboland vil ta seg dårlig ut i forhandlinger med andre og viktigere handelspartnere for India.

Landreformene gjennom i Representantenes Hus

The Kathmandu Post 16., 20., 21., september, 1., 9., 10 og 12. oktober, Hamro Patrika 4-2001, Fritt oversatt og bearbeidet av Synnøve Nes

Regjeringens kontroversielle forslag om landreformer gikk igjennom i Representantenes Hus 12. oktober. The Nepali Congress (NC), som er det største partiet, hadde ingen problemer med å "kjøre" forslaget igjennom, til tross for voldsom kritikk fra de andre partiene.

De to partiene som har vært mest imot landreformene, the Rastriya Prajatantra Party (RPP) og the Nepal Sadbhawana (NSP), boikottet voteringen i Representantenes Hus, dermed fikk forslaget større tilslutning enn det normalt ville fått. Bare sju medlemmer av CPN-UML og fire medlemmer av Nepale Congress (NC) stemte mot.

Forslaget dreier seg om å sette begrensninger på hvor store landeiendommer hver person kan eie (se forrige Hamro Patrika nr. 4, 2001 s 8 og 9), og har møtt stor motbør, spesielt i Terai, hvor folk er totalt avhengig av å eie jord. Formålet er å fordele jorden bedre, slik at de som i dag er landløse, skal få muligheten til å få sin egen jord. Men det betyr at folk som i dag eier jord, og da ofte ikke mer enn de trenger, må gi fra seg sine eiendommer til staten, som så skal fordele den til de fattigste.

Regjeringen er flere ganger blitt bedt om å endre forslaget, uten at det har møtt gehør, og dermed gikk det gjennom uten endringer. RPP hevder at det slett ikke er de landløse som kommer til å få den jorda som nå blir "ledig", slik regjeringen har sagt. Det er fordi det er flere spørsmål knyttet til dette forslaget som ikke er avklart enda. Opposisjonen har blant annet foreslått at den som får utdelt jord, ikke kan selge den, slik at de store landeierene ikke skal kunne gå til de fattige og kjøpe jorda deres for en såpass god pris at de fattige slår til. Dette forslaget avviste regjeringen. De mente det ville være mot grunnlovens bestemmelse om at borgerne skal ha full frihet til å kjøpe, eie og selge eiendommer som de vil.

CPN-UML har foreslått at antall medlemmer i en familie skal bli satt til fem, slik at det er sammenheng mellom hvor mye land de får og hvor mange personer som skal dele den. Også det er blitt avvist av regjeringen.

Regjeringen har forøvrig blitt beskyldt for ikke lenger å være demokratisk, fordi en "stortingsrepresentant" (NC) fra Terai som har kritisert reformene voldsomt, hevder statsministeren har hindret ham i å argumentere mot reformene i parlamentet.

Jakten begynner på menneske-eter

Kathmandu post 2. november, 2001
Oversatt av Thrond Berge Larsen

En gruppe av skarpskyttere og 4 elefanter ankom i går til landsbyen Bbardaghat i Nawalparasi-distriktet for å jakte på en tiger som hittil har drept 6 mennesker. Tigeren sies å ha rømt fra Royal Chitwan Nasjonalpark. Jakten vil bli lettet av at tigreren har et radiohalsbånd på seg. Ofrene til tigreren hadde gått ut i skogen for å samle ved, kutte gras eller samle bambusskudd.

FBI arrests man who tried to board flight armed with knives, weapons

November 5, 2001 Posted: 11:55 AM EST (1655 GMT)

CNN.com

Subash Gurung was interviewed by CNN affiliate WLS-TV after being arrested at O'Hare International Airport.

CHICAGO, Illinois (CNN) -- A man who tried to board a United Airlines flight armed with nine knives, a can of Mace and a stun gun was re-arrested by the FBI, after being released earlier by local authorities, officials said Monday.

The man, Subash Gurung, 27, was arrested Sunday night on a federal charge of unlawfully taking a weapon into an airport, and he is expected to be arraigned in district court later Monday.

Gurung had been arrested Saturday night and charged with unlawful possession of a weapon and attempting to board an aircraft with a weapon, both

misdemeanor charges. Gurung, who said he was from Nepal, was initially released on bond and told to appear in court December 19.

FBI spokesman Ross Rice declined comment on why Gurung had been released and then re-arrested.

Meanwhile, seven airport security workers were fired in the wake of the security breach, which drew the condemnation of the nation's largest flight attendant union.

The security breach has drawn the attention of the Bush administration. Transportation Secretary Norm Mineta, in Chicago for an unrelated matter, is expected to talk about the incident Monday afternoon.

The incident also comes as Congress continues to debate ways to overhaul airport security across the nation.

Last week, House Republicans, with the help of a handful of Democrats, pushed through a version

of an airport security bill that does not mandate that passenger screeners at airports be federal employees. Instead, the Bush administration could use private companies to perform security checks on passengers, with stronger federal certification and oversight.

While President Bush supports the House position, the Senate unanimously passed a competing bill that would make screeners federal employees in the nation's larger airports. The Senate and House must now hammer out a compromise in a conference committee.

Authorities probe connection with other detained man

CNN has learned of an apparent connection Gurung has with one of two men who were detained in Texas after the September 11 terrorist attacks.

Gurung listed the same West Hollywood Avenue apartment address in Chicago as Ayub Ali Khan, who is being held as a material witness in the September hijackings.

Khan and Mohamed Jaweed Azmath were arrested in Fort Worth, Texas, on September 12 on an Amtrak train heading to San Antonio. Found in their possession were \$5,500 cash, two flat box-cutter type knives and hair dye. Azmath also had copies of numerous passport photos.

The hijackers of the planes that crashed into the twin towers of the World Trade Center and the Pentagon used similar box cutters as weapons, authorities said.

On the day of the attacks, Khan and Azmath were on a TWA flight from Newark to San Antonio. The flight was diverted to St. Louis when the FAA closed the skies to commercial aircraft after the terrorist hijackings and attacks.

Khan and Azmath lived in Jersey City, New Jersey. But a records check by CNN also found a Chicago address for Khan sandwiched between two New Jersey addresses used by him. The Chicago address is for the same apartment building as Gurung.

A government source told CNN that Khan never actually lived in the apartment in Chicago and never worked there.

But, the source said, "many phone calls were made to and from that apartment, and credit card bills were paid from that address."

Weapons found during random search

At O'Hare, the fallout from the incident was immediate.

Monique Bond, a spokeswoman for Chicago's aviation department, said a security screener removed two knives from Gurung's pocket when he initially went through the security checkpoint. He was then allowed to pass through.

The other seven knives, the Mace and the stun gun were found in his carry-on luggage during a random search before boarding United Airlines Flight 1085 to Omaha, said Officer Thomas Donegan of the Chicago Police Department.

United Airlines fired at least seven people -- security screeners and a supervisor -- after the incident with Gurung, according to Bond. Those employees worked for Argenbright Security Inc. That firm reached a settlement earlier in October with the Justice Department, in which it admitted it failed to complete court-ordered background checks on its employees.

That move came less than a year after three Argenbright managers pleaded guilty to breaking FAA rules by allowing untrained employees -- some with criminal backgrounds -- to operate airport checkpoints.

Violations were again discovered during the probationary period, when a Department of Transportation audit of the company's operations at 14 airports found the company was still employing numerous airport screeners who had been convicted of crimes that should have disqualified them.

In an interview with CNN affiliate WLS-TV in Chicago, Gurung said he was in a hurry and had carried the weapons in his bag by accident.

He said he was on his way to Omaha to visit friends and he had bought the weapons in Chicago to protect himself. He first said he was unemployed, but then told the reporter he worked in a warehouse.

-- CNN National Correspondent Susan Candiotti contributed to this report

Endringer i utdannelsesloven

Fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik
Kathmandu Post 3.-5. oktober 2001

Et nytt lovforslag til utdannelsesloven var oppe til høring i parlamentet i begynnelsen av oktober. Forslaget, som er det syvende tilleggget til utdannelsesloven, omfatter flere punkter. De to viktigste er at alle lærere heretter må søke om en lisens for å undervise og at deler av den offentlige utdannelsen som så langt har vært gratis ikke lenger vil være det.

Så snart loven har trodd i kraft må alle lærere på offentlige skoler søke om lisens for å undervise. Dette er satt i kraft for å få has på alle de lærerne som har falske papirer på utdanning fra ulike institusjoner utenfor landets grenser. De ca 150 000 lærerne i offentlige skoler vil få en midlertidig lisens innen seks måneder etter at loven har trodd i kraft. Deretter må alle ta testen som skal avgjøre hvorvidt de sitter på en godkjent utdanning, dette skal skje innen fem år fra den dagen loven trer i kraft. Hvis de ikke gjør dette vil de miste sin stilling som lærer, men de vil motta de vanlige stønadene man mottar når man går av. Alle nye lærere må ta prøven før de kan begynne å jobbe innen offentlige skoler, som heretter vil bli kalt "community schools" isteden for "public schools".

Det har vært mange tilfeller hvor lærere har blitt tatt i å jobbe uten godkjent utdanning og trening. Mange av disse hadde kjøpt falske sertifikater fra høyskoler og universiteter i India. Dette har vist seg å gjelde ikke bare lærere men også folk innen andre yrker, og myndighetene har satt i gang flere tiltak for å undersøke dette. Man regner med at det er langt flere som sitter på falske papirer enn de som så langt er tatt, og man regner med at blant lærere kan så mange som 30% sitte med falske papirer.

Det andre lovforslaget er at mye av skolegangen ikke lenger skal være gratis. Heretter vil bare grunnskolen være gratis, på ungdomsskole og gymnas skal man måtte betale skolepenger for å bli skrevet inn. Denne loven går stikk i strid med politikken til de som tidligere har sittet i regjering, hvor man har gått inn for at all lavere grads utdanning skulle være gratis. Tidligere har bøker og annet utstyr vært gratis helt opp til 5. eller 7. klasse, heretter vil det bare være gratis fram til 3. klasse. Kritikere sier at dette vil avskrekke fattige foreldre fra å sende barna på skole, og at den høye graden av analfabetisme i landet vil bli enda høyere de kommende årene.

Loven ble godkjent i representantenes hus den 5. oktober. Det er også blitt satt i gang en prosess for å få etablert et permanent "National Education Commission" i et forsøk på å gjøre noe med det svake utdannessystemet i landet. Denne kommisjonen vil bli ledet av utdannelsesministeren.

Fortsatt uavklart om anerkjennelse for kasteløse

The Kathmandu Post 28. september og 28. oktober, 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Synnøve Nes

Det etterlengtede lovforslaget om anerkjennelse for kasteløse kommer likevel ikke til å bli behandlet nå, til tross for at det er ferdig for lengst.

Dette er bare siste runde i en mengde fram og tilbake-sendinger om denne nye loven om de kasteløse. Ministeriet for lokal utvikling har sendt forslaget til kabinettet etter flere runder, men der blir det ikke behandlet før til vinteren.

De kasteløse forsetter å være den mest undertrykte gruppen i det nepalske samfunnet, de er diskriminert overalt, i alle sektorer, de er fortsatt aller nederst på rangstigen, på grunn av at de er kasteløse. Dette lovforslaget skal sikre dem "Dalit Development Committee", en "utviklingskomité for de kasteløse", som statsministeren skal lede. Denne komiteen skal sørge for at planer og uttalelser fra regjeringen om de kasteløse blir fulgt opp. En slik komité for kasteløse eksisterer allerede, det har den gjort lenge, men den er beskyldt for ikke å fungere, derfor vil den med det nye lovforslaget bli erstattet av en ny komité med nye medlemmer. Andre viktige oppgaver for komiteen blir å oppfordre kasteløse til å delta i lokale prosjekter, samarbeide med internasjonale organisasjoner som jobber med kasteløse, og se på hva som kan gjøres med de kasteløses situasjon i arbeidslivet. Det interessante er at Høyesterett nettopp ba regjeringen sikre at ingen, verken kasteløs eller andre, blir tvunget til å gjøre arbeidsoppgaver de ikke vil ha. Årsaken til "ordren" til regjeringen er at to NGO-organisasjoner i fjor stevnet myndighetene i Lahan for retten for å ha tvunget kasteløse til å rydde gatene for døde hunder. Stevningen ble aldri behandlet, fordi den ikke nevnte hvilken lov som var brutt eller hvem som skulle få oppreisning. Den var gjort på vegne av en gruppe ikke-navngitte kasteløse. Men nå oppfordres altså regjeringen til å sette inn tiltak for å hindre tvangsarbeid.

Ministeriet jobber også med et annet lovforslag, den skal sikre en annen komité for kasteløse som de kasteløse selv har etterlyst i lang tid. Den skal verne om de kasteløses rettigheter, mens forslaget om anerkjennelse skal fokusere mer på at regjeringens planer om tiltak for kasteløse gjennomføres.

Tidligere kamayaer til Mustang for arbeid

Kathmandu Post 31. oktober 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik

26 tidligere kamayaer fra Kanchanpur-distriktet har dratt til Mustang for å få arbeid. Dette har kommet i stand etter en avtale mellom Kanchanpur District Development Committee og Mustang District Development Committee. Målet bak prosjektet er å finne alternativt arbeid til kamayaene som i dag står uten arbeid. Det er utformet en kommisjon, "The Employment Promotion Commission", som skal ta seg av å hjelpe kamayaene med opplæring og med å skaffe dem arbeid. Det er første gangen tidligere kamayaer er sendt til en fjellregion for å prøve å finne alternativt arbeid til dem. Kommisjonen sponser Rs 10 000 per person for deres opplæring. Bare i Kanchanpur bor det mer enn 3000 tidligere kamayaer, av disse er 2500 hjemløse. Regjeringen har tidligere sagt at de vil bidra med jordområder til disse familiene og at innen februar neste år skal rehabiliteringen av disse familiene være i mål.

Uvanlig høy spebarnsdødlighet i Nepal

Kathmandu Post 4.oktober 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik

Ifølge en ny rapport dør 50 av 1000 nyfødte barn i Nepal hvert år. Dette er det høyeste tallet i hele den Sørasiatiske regionen.

Rapporten, "State of the World's New-borns" som er publisert av Redd Barna, viser at dødeligheten blant nyfødte i Nepal ikke bare er høyest på subkontinentet, men at landet har den 4. høyeste dødeligheten sett under verden i ett.

Studiet har sett på helsesituasjonen til verdens nyfødte og ser på de ulike årsakene til spedbarnsdødelighet og hva som kan gjøres for å forbedre situasjonen.

Det blir anslått at opptil 4 millioner nyfødte dør hvert år, og 98% av disse dødsfallene inntreffer i Asia og Afrika.

Under et møte i Kathmandu i forbindelse med utgivelsen av rapporten, sa statsminister Deuba at regjeringen forplikter seg til å jobbe for forholdene for nyfødte i Nepal. Han sa at regjeringen tar problemet med den store spedbarnsdødeligheten i landet svært alvorlig. Keith Leslie, direktør for Redd Barnas Himalayan Field Office, la vekt på formålet ved rapporten, nemlig at via et større fokus på, og en forbedring av, helsesituasjonen for nyfødte og deres mødre kan man klare å redusere dødeligheten. I Nepal har spedbarnsdødeligheten ikke vist seg å ha sunket nevneverdig de siste 14 årene. For de aller fleste kvinner i Nepal foregår fødsler hjemme med assistanse fra familiemedlemmer og naboer. 92% av alle fødsler i landet er hjemmefødsler.

Den høye dødeligheten av nyfødte i visse deler av verden er et av verdens mest neglisjerte helseproblem.

Dalai Lama til Norge

Nobelinstituttet feirer 100 år i år, og i den anledning har de invitert samtlige nålevende fredsprisvinnere til Oslo. Dalai Lama kommer torsdag 6. desember og han vil holde foredraget **"The art of inner peace"** i Storsalen på Chateau Neuf (Slemdalsveien 7) fra kl. 1530 til kl. 1700. Arrangør er det tibetanske samfunnet i Norge.

Billetter kan kjøpes gjennom posten (81533133) og Billettservice (22961508). Prisen er 300 kr og 150 kr for studenter (+ gebyr 20 kr). Overskuddet går til tibetanske flyktninger. For mer informasjon ring 92097726/98425961 eller skriv til himalayanboy@hotmail.com.

Straffes etter å ha brukt for gamle spillere

11.oktober, 2001

Fem asiatiske land blir straffet for å ha brukt for gamle spillere i det asiatiske U-17 mesterskapet i fotball. De fem nasjonene er Iran, Oman, Nepal, Bangladesh og Thailand. Straffen er at disse landene ikke får anledningen til å være med i mesterskapet neste år.

Optimalisering av vannkraften

Janadharana 4. oktober

Utdrag av intervju med Bishnu Bam Malla, administrerende direktør i Nepal Electricity Authority

Du har sagt at regjeringen må endre politikken når det gjelder utbygging av vannkraften i Nepal. Hva må endres ?

Vi har ikke bruk for all kraften selv. For å øke kraftforbruket bør regjeringen legge til rette for en sterk industrialisering og kraft bør også selges til andre land. India produserer 100.000 MW, Bangladesh 6000 MW og vi i Nepal kun 300-400 MW. Vi bør kunne produsere 20-22.000 MW og starte eksport. Elektrisitet bør kunne produseres til en meget lav kostnad, og for å oppnå dette må politikken endres.

Hvordan kan dette gjøres, det er en debatt om store og små prosjekter. Hva er veien framover ?

Prosjekt kan være både meget dyre og rimelige uavhengig av om de er små eller store, det det gjelder er å velge de riktige prosjektene. Rolwaling- prosjektet som nå bygges er meget rimelig, likeledes Øvre Trisuli og Dudh Kosi. Energien fra utbyggingen av elvene Marsyangdy, Madi og Kali Gandaki vil koste fire cent pr. kilowatt, mens strømmen vil kjøper fra uavhengige produsenter (IPP) koster syv cents pr. kilowatt.

Det sies at utenlandske investeringer i kraftutbygging driver opp kostnadene som husholdningene må betale. Er dette riktig ?

Etter at Arun III ble skrinlagt ble det strømrasjonering og uavhengige produsenter (IPP) kom inn med Bhote Khosi og Khimti. Dette har ført til økte priser bl.a. fordi vi må betale for strømmen i dollar som stadig styrker seg i forhold til rupi og fordi forbruket er meget lavt store deler av døgnet.

Farlig lagring

The Spotlight, oktober 2001
Oversatt av Øystein Berg

Greenpeace har advart myndighetene om helsefarer i forbindelse med lagring av vel 74 tonn med gamle og forbudte sprøytemidler. Sprøytemidlene blir lagret på forskjellige lokaliteter som hører til statlige gjødsel- og plantevernorganisasjoner og andre organisasjoner som driver med landbruksutvikling. Lagerplassene er svært dårlige og medfører fare for lekkasjer til miljøet og mennesker rundt anleggene. Greenpeace har i henhold til Stockholmkonvensjonen krevd at produsenter og distributører i produksjonslandene må ta ansvar for forsvarlig lagring.

Dette er et brev vi fikk av Dinesh Adhikari, en av dem som besøkte Norge i september (se side 4). Vi har fått hans tillatelse til å trykke det i Hamro Patrika. Det er også han som har skrevet diktet på side 35.

Friends,

Firstly: I would like to express my gratitude to all concerned of Nepal-Norway Friends Association for organizing this program and providing an opportunity for this wonderful meeting and sightseeing.

Despite the geographical distance, Nepal and Norway are close to each other in terms of sharing happiness and sorrows, thoughts, ideas and feelings emanating from the close bonds of friendship. While the world's highest peak Sagarmatha is in Nepal, Norway too, occupies the world's highest geographical belt. Just as these geographical realities are a matter of pride for us and the attraction for the rest of the world. The common experience of constitutional monarchy subsisting in our countries has become a single factor that has brought us closer to each other. The feeling of mutual co-operation on the basis of all round development and peace are our common goals. The relations between Norway and Nepal that began with people to people contact became formalized at government level with the signing of the memorandum of understanding in the year 1996. We, the Nepalese people, have felt that the warm bonds of friendship between Norway and Nepal have further intensified with the opening of the Norwegian embassy in the year 2000, with a Resident Ambassador based in Kathmandu. Nepal has been fortunate to receive Norwegian assistance not only in the area of drinking water and hydropower but also in the local development and the health sectors through United Nations agencies. The role of some Norwegian NGOs and the business involvement of some private companies, particularly, in the development of education and hydropower are highly significant.

Man, first and foremost, is a man. He lives in ideas and feelings and so he strives to derive satisfaction from this exercise. Literature, art and music are the roads to achieve this end. In recent days, positive signs have been seen in the areas of literature, art and music between Norway and Nepal. The participation of Nepal in the 4 h congress of the International

Drama and Educational Association held in July 2001 in Bergen, and the release of the audio collection of songs recorded by Nepalese children by Her Excellency the Norwegian Ambassador to Nepal in Kathmandu in August 2001 are examples of our harmonious ties. Being involved personally in the field of poetry and song, I have acknowledged these significant developments in my own meaningful way. I have strong conviction that this can be a firm ground for the consolidation of our mutual ties without the considerations of benefit or loss. Our focus must now be on the inclusion of

Norwegian beauty and lifestyle in Nepalese art and literature and the inclusion of the beauty of Nepalese landscape and way of life in Norwegian literature and art. The reason is clear: cultural legacy is always a bright tradition and this is the beginning of all forms of beauty.

As a professional civil servant, I have seen and learnt many other things in Norway, apart from issues concerning the control of financial crime. I have memorized with this beautiful portrait in my eyes. What a happy coincidence: the name of your beautiful country begins with the letter N and so does ours. I wish that the friendship between our two countries chalks its course from bottom to the top like the letter N and spreads in all directions.

On behalf of the Hon'ble Commissioner of the Commission for the Abuse of Authority Mr. K.B.Kafle and the Deputy Auditor General Mr.K.P.Neupane who have had the pleasure of participation along with myself, I wish to express my sincere gratitude once again. Thank you all.

25th September 2001
Oslo

Dhikari
(DINESH ADHIKARI)

Loving Earth

Loving, loving is the earth
As far and wide as eyes behold
An immortal thirst it is
For me a loving bond untold.

Dance, dance away ye stars
In the basket of the sky
Seasons! paint your colors bright
In the shape of rainbow bright
Maidens! Laugh your woes away, with your pitchers full
Singing merry songs of bliss, with the pace of streaming light.

Smile! smile ye mountain peaks,
In exuberance of twilight hours.
Bloom! bloom ye hills and dales
In rhododendron majesty.
Play your muddy games o peasants, in the delights of Ashad
Plant your hearts in potent earth, o tillers of the soil.

Village in the clouds embraces computers

BBC NEWS

Monday, 22 October, 2001

Mahabir Pun is a Nepalese educational pioneer who is trying to break the cycle of poverty in his mountain village of Nangi by taking it into the computer age. Having founded Himanchal High School, he sees the internet as the way to improve the children's education.

The internet has been a great help for Nangi, even though we do not have a connection here.

One of my professors had helped me to put a simple website about my village and school on the web in 1996. That website has connected my village to the outside world, and I think my village is the first one in Nepal to be

Himanchal High School now has 15 computers

on the internet.

If we walk about six or seven hours outward in any direction from our village and ask the people there where Nangi is, most of the people will have no idea.

With the simple website we have now, people from around the world have been able to locate my village and have come to volunteer.

We regularly get volunteers from America, Britain, Australia, Singapore, Switzerland and Malaysia.

Those who have not been able to visit have also helped different ways, such as sending books, teaching materials, and money as a donation.

Moreover, students from Australia and America have been writing letters to our pupils as penpals through ordinary mail.

'Wooden' computers

In order to connect my village to the internet, I have installed two small hydro-generators in the stream near our village for power for the school.

We got some computers from Australia, Singapore and Malaysia as donation. I also collected some used computer parts in the US and took them to the village and assembled the parts in wooden boxes, building 14 computers.

I carried the parts in two suitcases. Most of them were 486 DX2 models and some Pentium I models, with Window 95 and Microsoft Office 97.

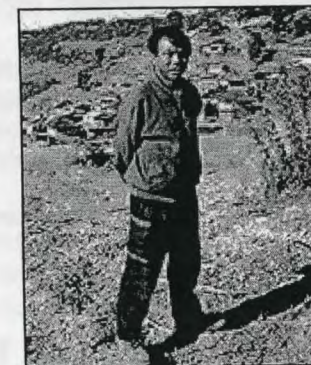
I built the first one, showing the students and computer teacher how to do it. Then they built the rest of them.

We bought new monitors for them from the city because I could not carry the monitors.

Now we have 15 computers in our school, which has about 300 students from six neighbouring villages.

As far as I know this is the only community school in the entire country that provides computer classes for high school students.

Mahabir: Bringing the future

to Nepal

Until now only rich private schools in the cities offered computer classes to their students. Most students in the rural areas of Nepal have never seen a computer.

Internet is a day away

We got a telephone in the village in 1998. My whole idea for bringing the telephone was to have internet access in the village. However, I found that the quality of the line was not good enough.

Since then I have been trying to find ways and means to get a telephone line good enough to get the internet in the village.

At the moment, we have to walk down for a full day to the nearest city where an internet service is available to communicate with people from around the world.

We do it about once a month. It would be so nice to have the internet in the village so that we can respond immediately.

I found out that we could use satellite telephone to get internet access to our village. However, that is beyond what we can afford.

I always kept my ears open to hear if there is some way to get net access in my village.

Benefits from the web

I have seen that even a small village like mine can benefit a lot from the internet.

We can use it to generate money for the village, to provide quality education for our children, to provide information about our culture to children all over the world, and to invite volunteers to come to our village.

Most students in the rural areas have never seen a computer

If everything goes well, I plan to build a college in my village and provide computer courses to the students. This will open a door for us to produce computer programmers in the village, and produce software for the big firms around the world.

This may sound like an ambitious idea, but I believe that it can be done. The main purpose behind this idea is to create jobs for the students who graduate from our college.

Internet access will be the key for the success of this plan

Kailash: Gudenenes hjem

Dinesh Rai, Sunday Post, 24. juni 2001
Oversatt av Øystein Berg

For vel hundre år siden var fjellet Kailash (6658 m) omgitt av mysterier. Dette helligste fjellet var bare en myte for verden utenfor. Det var antatt at fjellet lå et sted mellom Kinas store landområder og India, et sted i det forbudte land, Tibet. For tibetanere er fjellet "dyrebare snøfjell" og er ikke bare holdt for å være hellig blant buddister, men også av hinduer, jainer og gamle religioner. Fjellet har blitt sett på som en jordisk avbildning av universets sentrum, Mt Meru, og på toppen av fjellet ble det trodd at lord Indra skulle ha sitt paradis. I dag er det først og fremst kjent som hjemmet til lord Shiva. Det var antatt, før man visste bedre, at de store elvene i Asia: Ganges, Indus, Sutlej og Brahmaputra hadde kildene sine ved foten av fjellet. Men det er ikke så langt unna sannheten, da alle elvene har kilder innen en radius av 100 kilometer fra fjellet. Som en gud står fjellet alene i avstand fra de andre fjellene, og gjør det mulig for pilegrimer å gå rundt fjellet. Også i Kina har fjellet i gamle skrifter blitt beskrevet som et hellig fjell, men under et annet navn. Det ser ut til at fjellet og området har blitt godt utforsket av de lokale folkegruppene, men var lenge en myte for verden utenfor. Som de fleste myter har dette gjort at det har vært sendt ekspedisjoner inn i Tibet for å utforske området. Helt fra Italia kom det allerede på 1600-tallet jesuitter til området fordi de hadde hørt om dette mystiske fjellet. En japansk munk trosset forbudet for utlendinger i å komme til Tibet, og fikk gjort pilegrimsferden rundt det hellige fjellet. Han kledde seg ut som kinesisk munk og tilbrakte mye tid sammen med tibetanere. Han skrev boken "Three Years in Tibet" hvor han blant annet beskriver hvordan de tibetanske munkene hadde sår på pannen etter pilegrimsturene etter å ha bøyd seg ned for å slå pannen i jorden. Denne praksisen kan man enda se i rundt noen av stupaene i Kathmandu.

I dag er pilegrimsturene noe enklere, selv om man må passere et fjellpass på over 5700 meter, og man kan få turoperatører til å hjelpe deg med å ta deg inn dit for en viss godtgjørelse. Uansett religiøs overbevisning så kommer folk fra turen rundt dette fjellet med en følelse av at dette fjellet er det noe spesielt ved, og hvem vet... kanskje er dette Mt Kailash virkelig Mt Meru...?

IPPG er en internasjonal ideell organisasjon som arbeider med å ivareta bærernes rettigheter og sikkerhet i forbindelse med trekking og ekspedisjoner i fortrinnsvis Nepal, men også andre steder i verden.

I mange små fjellsamfunn rundt i verden er bæring i forbindelse med turisme, trekking og ekspedisjoner en kjærkommen inntekt for lokalbefolkningen. Dessverre er det ikke alltid at deres sikkerhet og rettigheter blir ivaretatt, noe som har ført til mange kritikkverdige og noen fatale situasjoner.

Gjennom vårt arbeide i IPPG ønsker vi å informere både byråene som arrangerer turer og ekspedisjoner, og turistene (trekkere og klatrere), samt gjennom prosjekter hjelpe bærerne i deres lokalsamfunn. Målet er å skape forståelse hos de ulike aktørene, for derigjennom å påvirke bærernes situasjon. Dette gjøres gjennom blant annet personlig kontakt, utdeling av brosjyren "Sharing the load", utgivelse av IPPG Newsletter to ganger i året og visning av BBC filmen "Carrying the burden".

Et annet sentralt arbeide for IPPG, er å hjelpe bærerne i deres lokalmiljø; å undervise dem i engelsk og høydemedisin, samt lære dem om sikkerhet. Gjennom "The porter clothing bank" lånes det ut klær og utstyr til bærerne slik at de under arbeidet får sko og varme klær, noe de ofte ikke har selv. Dette er viktig når forholdene kan bli som under kald norsk vinter. Det bygges også overnattingssteder som bærerne kan bo i når de er ute med trekking-grupper og ekspedisjoner. Det hender vi ser bærere overnatte inntullet i et ullteppe i mange minusgrader på 4-5000 m.o.h. - under åpen himmel uten sovepose eller liggeunderlag. I tillegg har de gått en hel dag barfot i flipflap sandaler med 30-50 kg på ryggen. Gjennom informasjon og tilrettelegging ønsker vi å unngå slike situasjoner.

IPPG Norge/Skandinavia arbeider først og fremst med informasjon, men har også som mål å samle sammen klær og utstyr som sendes til "The porter clothing bank" og å samle inn penger til bygging av overnattingssteder og andre tiltak for bærerne.

Lena Fauske og David Durkan som er ansvarlige for IPPG i Norge/Skandinavia. Begge har god kjennskap til Nepal og lang erfaring både med turisme i Nepal og andre steder i verden.

IPPG treffer du ved å kontakte Lena Fauske, Tuvsbakken, 3560 Hemsedal. Telefon 32060019 eller mobil 91345672, e-post lenafau@online.no. Vil du vite mer om IPPG, finner du oss på www.IPPG.net.

Tursiteksperter tror på oppgang i turistrafikken

Post Report, 27. september 2001
Oversatt av Øystein Berg

USA's ledere snakker nå om en langvarig kamp mot terrorisme, og dette skaffer ironisk nok muligheter for økt turisttrafikk til Nepal. For the første mener mange eksperter at Nepal ligger utenfor det vanlige nettverket for muslimske terrorister, så denne type sikkerhet burde være bedre enn andre steder. (India Airlines 814 ble vel kapret av muslimske terrorister, men, men red anm). En langvarig kamp mot terrorisme burde derfor lede en større del av turisttrafikken mot Nepal, til tross for at kanskje verden som helhet opplever en kraftig nedgang i flytrafikk og reising. Utfordringen nå blir å overbevise turistene om at Nepal er et trygt land å reise til...

Kraftig nedgang i turisttrafikken i september

Post Report
Av Satyendra Timilsina, 3. oktober 2001
Oversatt av Øystein Berg

I september har turisttrafikken opplevd en nedgang på ca 29 % sammenlignet med samme periode i fjor. Grunnene til dette er åpenbare etter terrorangrepet i USA 11. september og indre uro i Nepal de siste månedene. Nedgangen de siste månedene har så langt ikke fått alt for store utslag i antallet turister, fordi hovedsesongen først begynte i september etter at regntida var slutt. Fortsetter flyskrekken utover høsten kan imidlertid dette få store konsekvenser. 20 % av turistene i september kom fra India, men nedgangen har vært størst blant turistene fra India. Så langt i år har trafikken fra India sunket 26 %, mens det fra andre land har bare blitt 3 % reduksjon i turiststrømmen. Indiske turister reagerer sannsynligvis sterkere på uro og terrortrusler etter at Indian Airlines 814 ble kapret på vei fra Kathmandu til India i desember 1999.

Internasjonalt seminar

Sakset fra U-landstavla

29. november i Tromsø - Tibet i dag

Internasjonalt seminar er et tverrfaglig forum der målet er å oppnå debatt og nytenkning rundt internasjonale spørsmål. Tema for det neste seminaret er: "Tibet i dag". Tibetaneerne med Dalai Lama i spissen kjemper fortsatt med ikke-voldelige midler for Tibets framtid og mot den kinesiske okkupasjonsmakten. Innleder: Bjørn Næss. Han har oppholdt seg lenge i Nepal og har også foretatt lange reiser i Tibet.

Tid og sted: kl. 20, Mack-kjelleren.

Info: tlf: 77 64 55 27, e-post: intsem@semut.uit.no

MEKTIG IMPONERT OVER NEPAL

'I løpet av det siste året har handikapforbundet i Nepal oppnådd mer enn vi hadde drømt om.

Den regionale mobiliseringen, som de selv tok initiativ til, har gått over all forventning og de har klart å oppnå innpass hos viktige myndigheter, sier en fornøyd Åse Fretheim, prosjektleder i FFO, som nylig har kommet hjem etter nok et besøk i det vesle fjellandet.

Med knappe ressurser og kun en kontoransatt har det nepalske handikapforbundet, National Federation of Disabled Nepal (NFD-Nepal), klart å oppnå det uoppnåelige – økonomisk støtte fra

landets myndigheter og å bli en post på statsbudsjettet.

Pengene de får fra den nepalske stat kommer i tillegg til støtten de mottar fra søsterorganisasjonene FFO og De Samvirkende Invalideorganisasjoner (DSI).

Større innflytelse

I 2001 har NFD-Nepal vært med på å utforme Nepals definisjon av funksjonshemning og utviklingen av ID-kort til landets funksjonshemmede. Etter innsats fra NFD-Nepal ble funksjonshemmede for første gang også inkludert i den nasjonale folketellingen. Dessuten er NFD-Nepal tatt opp i National Disabled Coordination Committee og besitter nå medlemskap i viktige råd og utvalg.

- Både jeg og resten av delegasjonen fra FFO er mektig imponert over NFD-Nepals innsats. De har gjort en kjempejobb! Bare en person mottar lønn i NFD-Nepal, resten er frivillig arbeid, sier Fretheim.

Regional mobilisering

NFD-Nepal har også lyktes godt i arbeidet med en langsiktig mobiliseringsprosess, som de tok initiativ til i fjor. Til nå har målet vært å identifisere funksjonshemmedes organisasjoner i landets fem regioner.

Nå starter arbeidet med å etablere kontakt med organisasjoner som skal fungere som lokale bindeledd for NFD-Nepal, som har base i Katmandu.

- I Nepalganj, i den midtvestre regionen mot India, har paraplyorganisasjonen allerede etablert kontakt med et lokalt bindeledd - Handicap New Live Centre. I FFOs Nepal-budsjett for 2001 er det satt av midler til å etablere et regionskontor, og mye tyder på at dette vil falle Nepalganj til gode, sier Fretheim.

Under besøket i oktober deltok hun og resten av FFOs delegasjon på et fire dagers

seminar i Nepalganj, i regi av NFD-Nepal. I tillegg hadde de mange møter, både med lokale og sentrale myndigheter i regionen og Katmandu.

FFOs delegasjon

Foruten Åse Frøtheim bestod FFOs delegasjon av Elin Rønningen (Autismeforeningen i Norge), Jeanette Skaland (Norsk Intereseforening for

Kortvokste) og Torbjørn Hodne (Norsk Forening for Tuberøs Sklerose).

Kilde: Funksjonshemmedes Feellesorganisasjon på nettet 6. november, 2001

Mt Fish Tail, et av de siste hellige fjell i Nepal

Ram Kumar, Sunday Post, 15. juli 2001
Oversatt av Øystein Berg

"La meg klatre i denne jomfruelige snø og legge igjen mørke flekker av mennesket" sa den britiske offiser og poet Noyce W i hans bok: "Climbing the fish-tail". I 1946 da Noyce var 40 år gammel satte han ut sammen med sine venner for å bestige dette fjellet i det sentrale Nepal.

Mt Fish Tail består av to topper på vel 7000 meter som ligger en liten kilometer fra hverandre. Navnet Fish Tail er oversatt fra nepali, Machhapuchare, som betyr fiskehale, eller "ligner på fiskehale". Mt Fish Tail ligger i nordhorisonten for Naudanda, og dekorerer i forgrunnen av terrasser med ris, hirse og mais. Ved foten av fjellet ligger det store åser som er dekket av rhododendron, og fjellet taler til deg med sin majestetiske framtoning og voldsomme skjønnhet.

Det var våren 1957, og det var svært vanskelig å komme seg til området rundt Mt Fish Tail. Noyce og vennene hans brukte flere dager på å gå med utstyret inn til Pokhara. Den gang var det ingen by, men en liten landsby med innbyggere fra folkegruppene Gurung, Magar, Newar og Chhetri. De gikk gjennom tjukk bambusskog og krysset over høye åser før de kom fram til foten av fjellet. I dag har området blitt avskoget og mye av området tidligere skjønnhet har delvis forsvunnet. Ferden gikk videre oppover fjellet og de klatret over isbreer og opp bratte fjellvegger før de så de to tvillingtoppene som var målet. Det var svært vanskelig med datidens utstyr å klatre i vertikale vegger med porøs snø og is. Øyeblikkene da de fikk se toppene av fjellet fikk dem til å fortsette til tross for mange vanskeligheter. 20. mai 1957 kom Noyce og vennene hans til den høyeste toppen på Mt Fish Tail.

Eller... Det sies at de aldri kom helt opp. I følge lederen for teamet, Roberts, kom de faktisk aldri helt til topps. De måtte snu 25 høydemeter før de var helt oppe...

Verken før eller senere har noen vært på toppen av Mt Fish Tail. Dette er først og fremst på grunn av et forbud fra myndighetene mot bestigning av fjellet. Mt Fish Tail ses på som hellig og blir enda tilbudt av folk i området. At fjellet enda er ubesteget (?) gjør at mystikken rundt fjellet er opprettholdt. Området er heller ikke så forsøpelt og kulturelt ødelagt som andre populære turist- og klatremål. Myndighetene vurderer nå å åpne for klatring også på dette fjellet. Biter de seg selv i halen ved å ødelegge en av Nepals siste uberørte og mystiske hemmeligheter?

EFTERORGIET

weekendavisen 8. august 2001 Nepal. Kronprins Dipendras voldsorgie udløste en storm af gisninger og rygter. Dramaet stemte dårligt overens med Vestens forestillinger om det lille kongedømme. Volden i Nepal ligger under overfladen. Men den er der.

AF CASPAR SUTTON

MAN kunne ikke undgå at se det. Alle medier havde historien, da kronprins Dipendra slog store dele af sin familie ihjel. Kærlighed til en pige, der ikke fandt hans moders accept, var tilsyneladende årsagen. I et voldsorgie slagtede han alle, der stod ham i vejen. Med uhørt præcision skød han gæsterne til den traditionelle fredagsmiddag på paladset. Da nyheden om massakren slap ud, stod verdens samlede medier i kø for at rapportere fra Kathmandu. Gisninger om statskup, familiefejder og maoister gjorde forsidehistorier på førende aviser verden over. At forklaringen kunne være noget så simpelt som kærlighed virkede fuldstændig utroværdig. Mordene på kongefamiliens medlemmer og døden skulle kunne forklares med rationelle parametre. De skulle så at sige tjene et formål: Hvem stod bag, hvem ville det gavne, og hvem ville træde ind på scenen og erklære sig for

pal var Kathmandudalen, som siden det 14. århundrede og frem til erobringen i 1768 havde været regeret af de såkaldte Malla-konger. Kongedømmerne havde det fælles træk, at de blev regeret af højkastehinduer, der sporede deres afstamning tilbage til Indien og til de såkaldte Rajput-folk, der i det 12. århundrede var flygtet fra Indien til Nepal p.g.a muslimsk indtrængning. De talte indoeuropæisk og var hinduer og organiseret i et kastesystem. Smårigernes befolkninger udgjordes af et etnisk befolknings-element, der talte tibet-burmanske sprog og var animister eller dyrkede andre traditionelle religioner. Nepal

var primært et landbrugsland, dog var der en del handel gennem Kathmandudalen.

Shah-familien regerede det lille kongedømme Gorkha i det vestlige Centralnepal. De havde ambitioner og indledte en række erobringer, som de havde succes med. Krigene fortsatte

litet ligger i slægtskabsgruppen og dernæst i vennegruppen. Man har så at sige pligt til at hjælpe familie og venner.

Panchyat-systemet

Den politiske situation, efter at kongen havde taget magten, var at han sammen med sine rådgivere opfandt det såkaldte Panchyatsystem, hvis grundlæggende idé var, at det skulle demokratisere landets befolkning. Det var dog udformet på en sådan måde, at det sikrede kongen fuld kontrol over den politiske proces og landets økonomiske ressourcer. Et oprør i 1980 blandt studenter i Kathmandu, der krævede reelt demokrati, afstedkom et valg, hvor valget kom til at stå mellem et modificeret Panchyat-system og reelt demokrati, og det faldt ud til Panchyat-systemets fordel. Det modificerede system, hvor der blandt andet var direkte valg til en nationalforsamling, fungerede frem til 1990, hvor der igen fandt et

Nepals nye magthavere. Ingen kom, og stiltiende erkendte verdenspressen, at kronprinsen var morderen, og baggrunden var kærlighed, og så forsvandt Nepal og den ulykkelige historie fra forsiderne og i tv-stationernes primetime.

To ting bør man lægge mærke til efter mordene på kongefamilien, og til den endelige forklaring blev givet af den nedsatte undersøgelseskommission: For det første lykkedes det pressen at udråbe den nu afdøde kong Birendra til folkets konge, der elsket af alle levede tilbagetrukket i sit palads i Kathmandu og med alfaderlig forstand guidede Nepal gennem svære tider. Denne forherligelse er ren ønsketænkning, som magtfulde grupper i Kathmandu har understøttet. De selv stod til at gavne, hvis kongen kunne komme tilbage og spille en politisk rolle.

Det er kun ti år siden, kongen mistede magten, da hans Panchayat-system blev afmonteret og udskiftet med et demokrati i vestlig forstand. Mange af Panchayat-systemets støtter har været holdt uden for den politiske proces, og de har naturligvis haft en stor interesse i at se kongen tilbage på pinden. Kong Birendra var alt andet end folkelig, og kongefamiliens historie – fra den trådte ind i det politiske spil om magten i Nepal i 1760'erne frem til i dag – afslører da også en årelang kamp om at beholde magten. Kongefamilien har til alle tider søgt at berige sig selv og gerne på folkets bekostning.

For det andet har Vesten haft meget svært ved at forholde sig til volden, og mordene har virket uforståelige. Hvordan kunne den engelsk uddannede unge mand dog finde på det? Nepal er på vores europæiske nethinde indbegrebet af romantik, Shan-gri-la om man vil. Fantastiske bjerge, der danner scene for heroiske Everest-bestigninger, smukke Middle Hills der giver bjergvandrere eller trekkere oplevelser og minder for livet. Smukke naturfolk der med blomst bag øret lever i harmoni med deres smukke og udfordrende natur. Vi har brug for steder som Nepal og for romantiske forestillinger om et liv i pagt med naturen. Illusionen blev flået itu, for den har aldrig været andet end en spejling af os selv.

Nepals historie er kort og blodig. Mange generationer af unge nepalesere er blødt til døde i Europas og verdens krige. De berømte og berygtede Gurkha-soldater stammer fra Nepal. De er et af Nepals mange ansigter, og i litteraturen er de beskrevet som nogle af verdens mest frygtede krigere. Volden ligger lige under overfladen i Nepal, vi ser den bare ikke.

Historien

Nepal er et ungt land og bestod – inden det blev samlet af Prithvinarayan Shah – af en række små kongedømmer. Ne-

frem til 1814, hvor de havde fået skabt et stort område i Himalaya, som de kaldte Nepal. Shah-familien var Nepals stamfædre. Kongefamilien ejede al jord og bortgav skatte- og dyrkningsrettigheder hertil. Den statslige politik var baseret på en konstant forøgelse af de jordmængder, som staten havde under sin kontrol, da denne kontrol dannede basis for statens videre vækst. Indbyggerne i de erobrede kongeriger havde tradition for skiftende loyalitet, da indbyrdes stridigheder kongerigerne imellem flyttede grænser konstant. Der var simpelthen tradition for at følge den konge, der betalte bedst for ens tjenesteydelser som soldat. De væsentligste elementer i statsdannelsen var, at Shah-kongerene havde kontrol over al jord, og at de blev støttet af en høj-kaste-elite. Kastedelingen af Nepal bevirkede en lagdeling af samfundet, hvor eliten tilhørte de øverste kaster, og resten af samfundet var enten befolkningsselementer, der tilhørte de etniske grupper, eller lavkaster indvandret sammen med højkasterne. Denne magtstruktur har holdt sig helt frem til i dag.

Loyaliteter

Et væsentligt aspekt at trække frem her er loyaliteter. Den primære loyalitet for en nepaleser retter sig mod slægtskabsgruppen, sekundært mod venskabsgruppen. Dette falder naturligt i tråd med en kasteorganisering af et samfund. Det vil sige, når vi har et samfund, som er organiseret i kaster, styret af en høj-kaste-elite, med den deraf følgende mangel på mobilitet og med loyaliteter, der primært retter sig mod familie og venner, vil der naturligt være en række grupper, som er holdt væk fra magten.

I 1814 blev der sat en stopper for Nepals ekspansion, da englænderne i Indien indledte et erobringstogt mod Nepal for at straffe de hyppige grænseoverskridelser. Krigen blev afsluttet i 1816 med et nederlag til Nepal. Englænderne, der var meget imponeret over den nepalesiske soldats kampvilje, døbte ham Johnny Gurkha og begyndte rekrutteringen til det første Gurkharegiment efter krigens afslutning i 1816. Nepal mistede store landområder til englænderne, og statsadministrationen måtte overveje, hvorledes staten kunne fungere, når den vækstpolitik, som hidtidig havde dannet grundlag for statens vækst, var blevet standset. Der opstod magtkampe i Kathmandu, og efter sigende døde kun ganske få fra magteliten en naturlig død. Snig- og giftmord var mere reglen end undtagelsen. Ud af dette politiske miljø trådte den unge officer Jung Bahadur Rana. I en alliance med den daværende dronning slog han hele magteliten i Kathmandu ihjel i den berømte

og berygtede Kot-massakre i 1846, der efter sigende var så blodig, at blodet løb ud under de porte, bag hvilke mordene fandt sted. Jung Bahadur Rana blev herefter Nepals de facto leder med en marionetkonge til at legitimere sit styre.

Et naturligt spørgsmål er, hvorfor han ikke slog kongefamilien ihjel også. Men her har Nepals regenter altid haft en speciel plads, da de betragtes som inkarnationer af hinduguden Vishnu,

bevareren. Kongefamilien blev politisk neutraliseret, men kongen fungerede stadigvæk som statsoverhoved. Rent kastemæssigt tilhørte de også en højere kaste end Ranaerne – nemlig thakuri, hvor Ranaerne var chettri – så en strategi, der involverede en overtagelse af magten gennem giftemål, kunne heller ikke adopteres.

Jung Bahadur havde altså taget magten i et land på kanten af fallit med store regionale forskelle og et forældet statsapparat baseret på en vækststrategi, som ikke længere var mulig.

Lovgivning

Den strategi, Jung Bahadur og hans brødre anlagde, var at samle Nepal gennem en lovgivning, der skulle danne en national referenceramme for hele landets befolkning. I 1850'erne var Nepals befolkning sammensat af en række etniske grupper samt hinduer med en defineret plads i kastehierarkiet. De etniske grupper var delt i de sino-tibetansk talende folk, der primært levede i grænseegnene til Tibet, og de tibet-burmansk talende folk, som beboede de frugtbare Middle Hills og Taraen, det frugtbare grænseland til Indien. Det skal i denne forbindelse nævnes, at Taraen først kom under nepalesisk kontrol igen efter 1857, da englænderne i Indien gav jorden tilbage som tak for hjælpen til at slå Sepoy-oprøret i Indien ned. Hinduerne beboede primært Middle Hills og Tarai.

Der var meget stor religiøs mangfoldighed fra buddhisterne i nord til hinduerne i syd iblandet traditionelle religioner. Lovgivningen byggede på tidligere traditioner, men understregede som noget nyt at kastesystemet skulle gælde for alle, og at alle Nepals indbyggere havde en defineret plads i systemet. Man gik bort fra, at kronen ejede al jord og over til privatejet jord, hvor der skulle svares en skat i penge, fremfor den tidligere fremherskende produktrente eller skat. Det nye ved loven var, at alle havde et defineret sæt af spilleregler for kontakt. Det vil sige, at ønskede man at komme i kontakt

med staten, var der nu klare regler for, hvordan man skulle forholde sig til hinanden.

Alle Nepals etniske grupper var blevet placeret i kastegruppen Matwali og midt i systemet. Højkasternerne, som var landets magthavere, var naturligvis at finde i toppen af systemet, og de lavkaster, der var indvandret sammen med højkasternerne omkring år 1200, var at finde i bunden. Det interessante er naturligvis, at man fastlåste en række grupper på et specielt niveau i samfundet og i et samfund, hvor der ingen mulighed var for mobilitet kasterne imellem. Det vil sige, der kunne finde en økonomisk opstigning sted, altså man kunne gå fra at være fattig til at blive rig, men det havde ingen indflydelse på ens kastemæssige status. Den lovmæssige hjemmel for kastesystemet blev først afskaffet i 1963.

Vi ser altså et samfund, hvor der er taget et øjebliksbillede, og på baggrund af det billede er der udarbejdet et kastemæssigt hierarki, som i princippet er ufravigeligt.

Anpartsselskab

Overgangen fra stats- til privatejet jord og til at skatter skulle betales i penge bevirkede, at etniske grupper, der tidligere havde haft kontrol over jord, nu mistede den til pengeudlånere. Pengeudlånerne var næsten altid højkaster,

og her finder vi roden til den ejendomsstruktur, der er på landet i Nepal i dag.

Den statslige sanktionering af kastesystemet, der fastlåste en religiøs forskellighed kombineret med, at højkasternerne reelt havde magten både politisk og økonomisk, afstedkom et land med meget store økonomiske forskelle. Ranastyret gjorde så at sige Nepal til et anpartsselskab, hvor de selv havde alle anparterne, og hvor de så det som deres erklærede mål at berige sig på resten af landets befolkning. De monopoliserede samtlige poster inden for administration og hær.

Den placering de unge Rana'ere fik var afhængig af alder og placering i familiehierarkiet. I takt med at familien voksede, de syv brødre fik mange børn, var der ikke plads til alle, og fra 1930'erne og frem til 1950 blev en række af de unge sønner sent til Indien for at studere. Her kom de i kontakt med det indiske *Congress Party* og dannede et søsterparti *Nepali Congress Party*, hvis erklærede mål det var at vælte deres fædre, Rana'erne, i Nepal.

Der tegner sig et mønster her. Unge er blevet holdt fra magten og ønsker at få den selv, så de kan komme til rigdom og ære. I 1950 indleder de et militært angreb på Nepal, og Rana'erne må overgive sig, da inderne og kongen, der hidtil har været politisk neutraliseret, gør fælles front med angriberne. *Nepali Congress Party*, kongen, inderne og Rana'erne sætter sig sammen for at udarbejde en demokratisk grundlov, der skal åbne for frie og demokratiske valg i Nepal. Det første valg afholdes i 1959, og *Congress* vinder valget stort. Det kommer ikke til at beholde magten længe, da kongen, kun ni måneder efter at de har dannet den første folkevalgte regering, afsætter regeringen under beskyldning af at regeringens politikere er korrupte. Han kan meget vel have haft ret, for politikere i Nepal er korrupte. In mente skal man have, at den primære loya-

oprør sted. Derefter trak kong Birendra sig tilbage og lod de, der ønskede at der skulle indføres demokrati i Nepal, komme til. Under hele Panchyat-tiden blev kongefamilien beskyldt for at være gennemkorrupt og for primært at varetage egne interesser.

Da jeg i perioden 1980-90 gennemførte flere feltstudier i Nepal, fremgik det tydeligt, at Panchyat-systemet ikke fungerede og primært tjente til at fastholde magten hos kongen og eliten på landet, nemlig højkasternerne. Kongen havde et godt ry på landet og blev ikke umiddelbart sat i forbindelse med korruptionen i Kathmandu, til trods for at det var hans rådgivere og ministre, der var korrupte.

Kongemagten har altid haft en speciel status på landet i Nepal, og Nepals konger har gennem tiderne været eminent dygtige til at spille en politisk og økonomisk rolle uden samtidig at fremstå som griske eller magtsyge. Den fattige bjergbonde har været loyal over for sin konge, til trods for at denne har udnyttet og udbytter ham.

Den nye tids politikere har vist sig også at være korrupte, og tanken ligger lige for. Historien har ikke ændret sig. Når grupper stræber efter magten i Nepal, er det for at berige sig selv og deres familier. Nepal skifter regering hver og hver anden dag, om det er kommunister eller *Congress Party* betyder ikke det store, og efter sigende kan man altid finde vej til Nepals statsminister – man skal blot følge den bedste asfalt i Kathmandu-dalen. Overalt skyder nye store arkitekttegnede pragtvillaer op, betalt af korruptionsmidler.

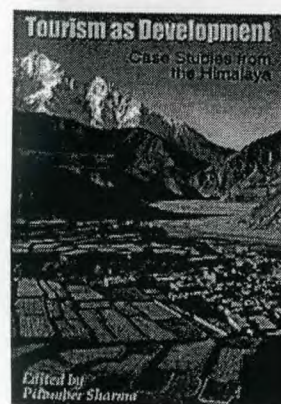
Alternativer

Er maoisterne i bjergene et reelt alternativ? Igennem den senere tid har der været artikler i den nepalesiske dagspresse, hvor kommentatorer giver udtryk for en begyndende utilfredshed i de maoistisk besatte områder. Folk er trætte af at betale skatter til maoisterne, »vi får ikke noget igen« bliver der sagt. Man kan frygte, at også de kun er ude på at berige sig selv. Det siges, at man har de politikere, man fortjener, men den holder ikke i Nepal. Landets fattige bondebefolkning har lagt ryg til en systematisk udbytning, så de har brug for en pause. Den nu afdøde kong Birendra var måske et alternativ for nogen, men det var ikke reelt, for han havde kæmpet hårdt for at beholde magten, og hans slægt er og var korrupt. Den nye konge Gyanendra er efter sigende snu og meget dygtig. Er han det – støtter han op om demokratiet og går i spidsen med korruptionsbekæmpelsen – da har Nepal en chance. Hvis ikke, så truer anarkiet.

Caspar Sutton er antropolog og har gennemført feltstudier i Nepal 1980-90.

Book Review

Mountain tourism and development

Book: *Tourism as Development Case Studies from the Himalaya*. (First Edition, published in 2000). Edited by: Dr. Pitamber Sharma. Published Jointly by: Himal Books, Nepal and STUDIENverlag of Innsbruck, Austria. No. of Pages: 195. Price: Not mentioned.

Tourism has become one of the most important features in the development agendas for most of the countries. As the Hindu Kush Himalaya region contains immense natural beauty with a high level of cultural and biological diversity, tourists around the world are attracted to the countries in this region.

Since the largest section of this region lies in Nepal, tourists visiting this country are mostly attracted by the Himalayan range. Though a considerable portion of Nepal's income is attributed to tourism, it is also considered as a development intervention.

The increasing concern with sustainable development in recent years has brought the issue of environment, as well as the economic, social and cultural development of destinations to the centre stage of the tourism-development debate. This has added a critical dimension to the perception of tourism in the Himalayan region.

The presented book titled: "Tourism as Development (Case Studies from the Himalaya)" elucidates the essential inter-relationship of tourism development and presents the need to take an integrated and inter-sectorial approach to mountain tourism in the region. The book, in fact, is a compilation of five of the case studies that was carried out by International Centre for Integrated Mountain Development

(ICIMOD). Dr. Sharma has revised, edited and updated the case studies and also provided an introduction to and a comparative synthesis of the studies.

Though the case studies presented in the book represent various types of tourism, it is not only about tourism. It tried to present an in-depth study of various aspects of tourism including trekking, mountaineering, pleasures and sightseeing, wilderness and culture, resort tourism and pilgrimage tourism at different ecological belts in the Himalaya. As the title of the book suggests, it is an attempt to look at the complex interface of tourism and development, although the relationship may not be as apparent in all cases.

The chief message of the book is that tourism, in order to be sustainable in the mountains, has to contribute to the environmental, economic and socio-cultural development of tourist areas or else it has no meaning and relevance. The recommendations made in this book prefer the concept of long-term development, while paying equal attention to the ecology, social and cultural frameworks.

The book is divided into seven chapters. The first chapter presents a brief sketch of the global and regional tourism scenario in the Hindu Kush Himalaya. The second section looks at mountains and their implications for tourism. The third section discusses notions of susceptibility, carrying capacity and local development, which run through the case studies presented in its subsequent chapters.

The final section introduces the salient issues that each case study raises in the context of mountain tourism and development. The book is believed to enhance the knowledge and the understanding of the concept of interdependency in tourism.

Referat fra Norge-Nepal foreningens medlemsmøte 2.oktober 2001

Foreningens første møte høsten 2001 ble som vanlig holdt i Bygdelagssamskipnadens hus i Nordahl Brungst i Oslo. Inkludert representanter fra styret var det ca. 22 stykker tilstede på møtet. Det relativt lave oppmøtet kan nok ha sammenheng med at møtet ble holdt midt i høstferien.

Til møtet hadde styret invitert antropolog Dr. Stephen Sparkes som jobber i Norplan som Senior Social Scientist. Han jobber spesielt med å se på sosiale aspekter ved prosjekter relatert til infrastruktur, spesielt relatert til vann og energi. Norplan ble i 1998 innleid av Norad for å se på ulike aspekter ved Melamchi vannforsyningsprosjekt i Nepal (Melamchi Water Supply Project). Prosjektet Sparkes er med på har i oppdrag å se på de sosiale aspektene ved prosjektet.

Bakgrunnen for prosjektet

Formålet med Melamchi prosjektet er å sikre drikkevann til innbyggerne i Kathmandu. Man regner med at Kathmandu har rundt 1,5 millioner innbyggere. Byen har vokst enormt de siste årene og vannmangelen er stor. Mange i hovedstaden må derfor kjøpe vann, noe som den fattige delen av befolkningen ikke har mulighet til.

Miljømessige aspekter

Et av de områdene Norplan er ansvarlig for å utrede, i samarbeid med lokale krefter, er de miljømessige konsekvensene av prosjektet, da først og fremst i selve Melamchidalen. Dette arbeidet går på å dokumentere vegetasjon og dyreliv i området. I denne sammenheng var det viktig å undersøke at det ikke fantes noen truede eller veldig spesielle dyrearter i området.

Sosiale aspekter

Det er i hovedsak tre etniske grupper som bor i området; indonesesere, tamanger og sherpaer. Deres spesifikke situasjon, både i forhold til arbeid, utdanning, helse etc må tas hensyn til. Helse- og utdanningsfasilitetene, så vel som infrastrukturen, er dårlige i området. Basert på studier av de sosiale aspektene må også sosiale implikasjoner av prosjektet tas hensyn til. Faktorer som kommer inn her er tap av jord, forurensning, helse, hvilken påvirkning tilstrømningen av arbeidere vil ha under selve konstruksjonsarbeidet, etc.

Finansiering

Finansieringen av prosjektet skjer fra flere donorer. Det totale budsjettet er på 464 millioner USD. Av dette blir 62 millioner, som i hovedsak skal gå til utbygging av tunnelen, gitt av Norad, Nordic Development Fund (NDF) og Sida. Videre bidragsytere er bla Japan, Asian Development Bank og Verdensbanken. En av utfordringene med prosjektet er å sikre at også den fattige delen av Kathmandus befolkning får nytte godt av dette prosjektet. Dette er en utfordring, bla hvis forsyningen blir privatisert og det dermed vil koste veldig mye å få tak i vann.

Et annet problem i utredningen og gjennomføringen av prosjektet er maoistoprøret i Nepal. Sparkes kunne fortelle at maoistene tok over kontrollen i området for et halvt år siden, og at de i dag har kontrollen i 12 av 14 VDCer (Village Development Committee). Sparkes og hans medarbeidere må forholde seg til, og forhandle med, maoistene når de er på befarig. Maoistene er lite populære i området bla fordi de tar penger fra folk. Utfordringene er store ved å gjennomføre prosjekter under en slik politisk situasjon. Sparkes holdt et veldig godt og interessant foredrag som gav mye interessante fakta om selve prosjektet, samtidig som han også fikk vist noe av utfordringene som ligger på de ulike stadiene av gjennomføringen av et prosjekt av et slikt omfang som Melamchi-prosjektet.

Dinesh Adhikari er en av Nepals mest anerkjente poeter.

I fjor fikk han den nepalesiske litteraturprisen for sine dikt. Han var en av dem som var i Norge i september, da gav han oss en diktsamling, fra den kommer vi til å trykke dikt i hver utgave av Hamro Patrika. Det er han som har skrevet diktet "Fading Youth", som står på siden til høyre, og "Loving Earth" på side 19.

Dinesh Adhikari is a minute observer of human behaviour. In his poems we find a brilliant analysis of human character, an excellent assessment of psychologically depressed sections of the community and an indepth delineation of people that are playing a drama on the stage of the present-day Nepalese society.

Adhikari was a fortunate child to have a broad-based knowledge from the city of Kathmandu, where he was born, to the mountainous Okhaldhunga where he was taken with his family to be brought up and later down to the plains in Sarlahi where his family moved to make a permanent home. Although his main home is still in a village called Harioun in Sarlahi in the east-central Terai, he spends most of his time in Kathmandu in his new home attending to his government job of pleading and during his leisure hours writing wonderful lyrical songs and emotionally charged prosepoems.

To step into the sacred shrine of the Muse is to be spiritually trapped into the world of ceative imagination. Adhikari is a true votary to the Goddess of Poetry and he will have no respite until he goes on with his admirable act of producing inticing poems the living examples of which are already making a lasting impression on his readers.

Dinesh Adhikari
(b. 1959)

Fading Youth

I sold wine, sold potatoes, sold rice flakes and meat
My biggest sale turned out to be, the blooming smile of youth.
This is what a tavern is, the business of youth,
When rosy colors fade away - the dead end you will meet.

When clad in full they all would say, it does not suit you fit,
I know not what they all would bring, in the name of gifts.
My day would only then begin, with the setting sun,
I told them space is not enough, but they would still insist.
Just pleasant conversation and the rest would take its course,
Money they would leave behind, in return for none.

Then wrinkles came, the charm was gone, the tavern
silent stood
My patrons only walked away like strangers in the wood.
Now time has passed and I still seek, another means to live,
Should my daughter take up stand, in the place I stood?
O' where in hell have I arrived, there's fire everywhere,
I struggle hard and cover half, the other half to burn.